2me Année, N° 19.
Mars 1904.

2a Jaro, 19a Numero.
Marto 1904.

2e Jaar, Nr 19.
Maart 1904.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

LA BELGA SONORILO

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo ; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België ; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro : 0.25 fr.	**Unu numero : 0.25 fr.**	**Het nummer : 0.25 fr.**

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 55, rue des Drapiers, Bruxelles.
Cenzuristoj — Censeurs — Keurders : E. et L. BLANJEAN, 14, rue de Wautier, Laeken.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

La personoj, kiuj sendos al ni almenaŭ sumon da kvin frankoj, estos enskribitaj kiel protektantaj abonantoj kaj ilia nomo estos presita en ia proksima numero.

Nia ĵurnala jaro komenciĝas la 15an de Septembro. Se oni abonas post tiu-ĉi dato, oni ricevas la jam elirintajn numerojn.

Les personnes qui nous enverront au moins la somme de cinq francs seront inscrites comme abonnés protecteurs et leur nom paraîtra dans un prochain numéro.

L'année de notre Journal commence le 15 Septembre. Si l'on s'abonne après cette date, on reçoit les numéros déjà parus.

De personen die ons ten minste de som van vijf franken toezenden zullen opgeteekend worden als inschrijvers-beschermers en hun naam zal in een aanstaande nummer gedrukt worden.

De jaargang van ons Blad begint met 15n September. Indien men zich na dien datum laat inschrijven, ontvangt men de reeds verschenen nummers.

ENHAVO.

SOMMAIRE.

INHOUD.

A.-J. WITTERYCK-DELPLACE,

IMPRIMEUR-ÉDITEUR
BRUGES, NOUVELLE PROMENADE, 4.

DRUKKER-UITGEVER
BRUGGE, NIEUWE WANDELING, 4.

JOURNAUX ESPÉRANTISTES — ESPERANTISCHE BLADEN.

Lingvo Internacia, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*). Mr Paul de Lengyel à Szekszârd, Hongrie.

L'Espérantiste, fr. 4.00 par an comprenant l'inscription comme membre de la S. F. p. E. (*4.00 fr. 's jaars recht gevende tot de inschrijving als lid van de S. F. p. E.*). Mr Edouard Bréon, Secrétaire de la S. F. p. E. 6, rue du Levant, à Vincennes, près Paris.

Societo por Internaciaj Rilatoj (S. I. R.), fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*) ; avec l'organe de la Société (*met het orgaan der Maatschappij*) « **Lingvo Internacia** » fr. 6.00 par an (*6.00 fr. 's jaars*) Mr Paul Fruictier, 27, boulevard Arago, Paris.

Literatura Biblioteko de Lingvo Internacia, fr. 2.50 par an (*2.50 fr. 's jaars*) Mr Paul de Lengyel à Szekszârd, Hongrie.

Rondiranto, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*) Mr G. P. Oreŝkov, Plovdiv, Bulgarie & L. Cogen, 61 rue des Rémouleurs, Gand.

La Holanda Pioniro, fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*) Mr Dreves Uitterdijk, Hilversum, Holland.

Bohema Esperantisto, fr. 3.50 par an (*3.50 fr. 's jaars*) Mr Ĉejka, Th. Bystrice-Hostyn, Moravie-Autriche.

L'Esperantista, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*) Grafo Albert Gallois, Riolunato, prov. de Modena, Italie.

La Svisa Espero, fr. 2.50 par an (*2.50 fr. 's jaars*) Mr Th. Renard, 6, rue du Vieux Collège, Genève, Suisse.

Antaŭen Esperantistoj! 0,150 Livroj = fr. 3,00 par an (*3,00 fr. 's jaars*) Mr Ant. Alvarado, str. Lartiga nº 106ª Lima, Pérou.

Ĉilio Esperantista, gratuit au Chili (*kosteloos in Chilië*) Mr Luis E. Sepulveda Cuadra, cas. 1989, Santiago, Chili.

La Suno Hispana, fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*) Mr Aug. Jimenez Loira 5, Corona, Valencia, Espagne.

The Esperantist, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*), Mr H. Bolingbroke Mudie, 41, Outer Temple, W. C. London, England & M. Seynaeve, 3, rue de l'Avenir, Courtrai. Un numero : 40 Cmes.

La Juna Esperantisto, 2.00 fr. par an (*2.00 fr. 's jaars*). Mr H. Hodler, 9 avenue des Vollandes, Genève, Suisse.

Internacia Scienca Revuo, fr. 7.00 par an (*7.00 fr. 's jaars*), Mr Hachette & Cie, 79, Bd St Germain, Paris.

Espero Katolika, fr. 2.50 par an (*2.50 fr.'s jaars*), M. Barbot-Berruer, 72, rue des Halles, Tours (France) & M. Mattelaer, 3, place de l'Université, Louvain.

Esperantistische Mitteilungen, fr. 2.00 par an (*2.00 fr. 's jaars*). M. Borel, Prinzenstrasse, 95, Berlin.

Revuo Internacia de Stenografio, fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*). Dreves Uitterdijk, Tulpstraat, 74, Hilversum (Holland).

Revuo Universala, fr. 4.00 par an (*4.00 fr, 's jaars*). M. Emile Gasse, 71, rue Michelet, Le Havre (France).

Esperantistaj grupoj en Belgujo.

Poliglota Klubo en Bruselo, Esperantista Sekcio. Sidejo : Hôtel Ravenstein, rue Ravenstein, 3. Prezidanto : Sro Jos. Jamin, Sekretario Sro L. Blanjean.

Antverpena grupo Esperantista. A. G. E. Sidejo : Taverne Royale, Place Verte, 39. Prezidanto : Sro Ray. van Melckebeke ; Sekretarioj, L. Jamin kaj F. Dupont.
Kunvenoj ĉiumarde je la 8 1/2 horo.

Esperantista Katolik-Universitata Grupo E. K. G. Sidejo : Loveno. Sekretario : P. Mattelaer, 3, place de l'Université, Louvain.

Esperantista Lovena Grupo. Sidejo : Taverne St Jean. Café Monico, rue de Diest. (Louvain, Leuven). Prezidanto Sro Edm. Vandieren. Sekretario Sro R. Dekeyser.
Virina Sekcio : Sekretariino, Frino Cl. Nythals.

Esperantista Studenta Grupo. Sidejo : Hôtel des Notaires, rue des Boutiques, Gento (Gand, Gent). Prezidanto : Sro M. Seynaeve, sekretario : Sro R. de Bie, 128, chaussée de Courtrai, Gand.

Bruĝa Esperantista Grupo. Sidejo : Bruĝo (Bruges, Brugge). Prezidanto : Sro A. J. Witteryck, sekretario : Sro Lekeu, 49 rue Wallonne.

Esperantista Grupo en Lieĝo. Prezidanto : J. de Hemptinne, Sekretarioj : G. Sloutzky, rue Renoz, 10, Liége kaj R. Ficher.

Esperantista Grupo en Meĥleno. Prezidanto Sro L. Van Peteghem ; Sekretario : L. Van Elst, rue Notre Dame, Malines (Mechelen).

Esperantista Grupo en Gilly. Provizora sekretario : Sro Fr. Roelandt, Gilly-Sart-Allet.

Universitato Popola en St Gilles (Bruselo) Esperantista Sekcio. Sidejo : rue du Fort, 80. St Gilles-Bruxelles. Provizora sekretario : Sro L. Christiaens.

2me Année, No 19.
Mars 1904.

2a Jaro, 19a Numero.
Marto 1904.

2e Jaar, Nr 19.
Maart 1904.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ;	2.50 fr. en Belgujo ;	2.50 fr. voor België ;
3.00 fr. pour l'étranger.	3.00 fr. en eksterbelgaj landoj.	3.00 fr. voor den vreemde.
5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro : 0.25 fr.	**Unu numero : 0.25 fr.**	**Het nummer : 0.25 fr.**

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 55, rue des Drapiers, Bruxelles.
Cenzuristoj — Censeurs — Keurders : E. et L. BLANJEAN, 14, rue de Wautier, Laeken.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

Tra la Mondo Esperantista.

La monato, kiu ĵus finiĝis, vidis naskon de kvar novaj Esperantistaj ĵurnaloj : unu propaganda gazeto en Germanujo kaj tri revuoj tute skribitaj Esperante.

La Germana gazeto estas titolita : *Esperantistische Mitteilungen* (Esperantaj sciigoj) kaj estas la organo de la nova Berlina grupo kies membroj ricevas ĝin senpage. La kosto de la abono estas Mk. 1.50 aŭ Fr. 2.00; adreso : 95, Prinzenstrasse, Berlino. Tre korekte skribita, nia nova kunfrato estas nur unufolia aŭ kvarpaĝa sed tio estas sufiĉa por atingi ĝian celon. Ĝi enhavas artikolojn tradukitajn en la Germana lingvo kaj unu « Germanan kronikon » tute en Esperanto sen tradukaĵo.

Antaŭe, la grupo eldonis belan verdan broŝureton por la propagando, skribitan laŭ sama plano kiel la Franca kaj Belga broŝuroj. Ĝi estas verko de Sro J. Borel, kies sindonemo ricevis jam kelkajn venkintajn

A travers le Monde Espérantiste.

Le mois qui vient de finir a vu la naissance de quatre nouveaux journaux Espérantistes : une publication de propagande en Allemagne et trois revues entièrement écrites en Esperanto.

Le journal Allemand est intitulé : Esperantistische Mitteilungen (Informations Espérantistes) et est l'organe du nouveau groupe Berlinois dont les membres le reçoivent gratuitement. Le coût de l'abonnement est de 1,50 Mk ou 2,00 Frcs ; l'adresse : 95, Prinzenstrasse, Berlin. Très correctement écrit, notre nouveau confrère n'est formé que d'une feuille ou quatre pages, mais cela est suffisant pour atteindre son but. Il contient des articles traduits en Allemand et une chronique allemande entièrement en Esperanto, sans traduction.

Précédemment le groupe avait édité une jolie brochure verte pour la propagande, composée sur le même plan que les brochures française et belge. Elle est l'œuvre de Mr J. Borel, dont le dévouement a déjà reçu de victorieux résultats. La

Dwars door de Esperantische Wereld.

De maand die komt te eindigen heeft de geboorte gezien van vier nieuwe Esperantische bladen : eene propaganda-uitgave in Duitschland en drie gansch in Esperanto geschrevene tijdschriften.

Het Duitsch blad is getiteld : Esperantistische Mitteilungen (Esperantistische mededeelingen) en is het orgaan van den nieuwen Berlijnschen kring, welks leden het kosteloos ontvangen. De prijs van de inschrijving is 1,50 Mark of 2 fr. ; het adres : 95, Prinzenstrasse, Berlijn. Zeer volmaaktelijk geschreven, is onze nieuwe medebroeder slechts uit een blad of vier bladzijden gevormd, maar dit is voldoende om zijn doel te bereiken. Hij bevat artikelen in het Duitsch vertaald en eene Duitsche kroniek geheel in Esperanto, zonder vertaling.

Voorgaandelijk had de kring een lief groen vlugschriftje voor de propaganda uitgegeven, gemaakt op hetzelfde plan als de Fransche en Belgische brochuren. Het is het werk van M. J. Borel, wiens

rezultatojn. La broŝuro akompanas kelkajn presitajn foliojn, propagandilojn tre inteligente prezentitajn kaj plezure ni rimarkis inter ili unu folion anoncantan la diversajn librojn skribitajn por la blinduloj. La Berlina grupo komencis do pruvi sian vivemon kaj ni ekvidas baldaŭ, en Germanujo, sukceson tre gravan kaj tiel sekvoriĉan kiel en Anglujo.

Nune, en ĉiuj landoj de Eŭropo, samideanoj laboradas por la komuna afero, ĉie ili varbas novajn adeptojn kaj ĉie sukceso alvenas pli aŭ malpli rapide, sed ĝi alvenas.

* * *

La plej grava inter la nove naskitaj revuoj estas certe « *Internacia Scienca Revuo* » kies unua numero estas unu el la plej belaj rezultatoj kiujn atingis Esperanto. Niaj legantoj memoras tion, kion ni diris pri nia unua teknika revuo en nia oktobra numero.

La nova revuo estas tiu, pri kiu ni tiam raportis, tamen kun titolo iomete ŝanĝita. La vorto *Scienca* anstataŭas la vorton *medicina*, tio signifas ke la revuo sin okupos pri ĉiuj sciencoj; pruvon de tio enhavas la ĵus aperita numero. Efektive, ni tie legis artikolojn pri « La scienco kaj la hipotezo » de Henri Poincaré, tradukitan de S^{ro} Karlo Bourlet, « Pri la malgaja estonto de la suna sistemo » de S^{ro} I. Barbarena, « Pri patogenio de ftizo kaj batalado kontraŭ tuberklozo » de D^{ro} R. Romme de la Pariza Medicina Fakultato, « Influo de la psika stato de l' gepatroj al formado de l' sekso de l'idoj » de A. Litkens, tradudikan el la Rusa lingvo de S^{ro} A. Grunfeld, « La fotografa rivelado » tre longan artikolon de S^{ro} K. Verks, unu projekton de « Kemia nomaro Esperanta » kiun kunlaboris S^{ro} R. Van Melckebeke, la simpatia prezidanto de la Antverpena Grupo kaj nia kunfrato Th. Renard, direktoro de la Svisa Espero, artikolon pri « Aplikata mekaniko », du sciencajn kronikojn, multajn artikoletojn kiujn skribis D^{ro} Leono Zamenhof, D^{ro} A. M. Grunfeld, D^{ro} K. Bein, k. t. p., analizojn de la aliaj sciencaj revuoj k. c.

Ne estas necese rekomendi ĝin al nia legantaro ĉar la intereso, kiun ĝi prezentas, estas tro sendube; la apero de tiu revuo alportos al nia afero la apogon de la sciencularo kaj la nomoj, kiujn ni trovas en ĝia patronaro, montras al ni ke jam de nun, la plej konataj scienculoj ne ŝanceliĝas kaj rezervis al ĝi la plej bonan akcepton.

Al nia amiko P. Fruictier, ĉefredaktoro de tiu revuo, ni prezentas niajn plej sincerajn gratulojn.

---

brochure accompagne quelques feuilles de propagande très intelligemment présentées et nous avons remarqué avec plaisir parmi elles une feuille annonçant les divers livres écrits pour les aveugles. Le groupe Berlinois a donc fait preuve de vitalité et nous entrevoyons bientôt en Allemagne un succès fort important et aussi fructueux que celui recueilli en Angleterre.

Actuellement, dans tous les pays d'Europe, nos partisans travaillent pour la cause commune, partout ils recrutent de nouveaux adeptes et partout le succès arrive plus ou moins vite, mais il arrive.

* * *

La plus importante des revues nouvellement écloses est certainement la « *Revue internationale Scientifique* » dont le premier numéro est un des plus beaux résultats atteints par l'Esperanto. Nos lecteurs se rappellent ce que nous avons dit au sujet de notre première revue technique dans notre numéro d'octobre. La nouvelle revue est celle dont nous parlions ; cependant son titre est tant soit peu changé. Le mot « Scientifique » remplace le mot « Médicale » c'est à dire que la revue s'occupe de toutes les sciences ; la preuve en est dans le numéro qui vient de paraître. En effet, nous y avons lu des articles au sujet de « La science et l' hypothèse » d'Henri Poincaré, traduit par M. Carlo Bourlet. « Du sombre avenir du système solaire » de M. J. Barbarena. « La pathogénie de la phtisie et la lutte contre la tuberculose » du Dr Romme de la Faculté de Médecine de Paris, « De l'influence de l'état psychique des parents sur le sexe des enfants » de A. Litkens, traduit du russe par M. A. Grunfeld, « Le révélateur en photographie » très long article de M. K. Verks, un projet de « vocabulaire chimique en Esperanto » fruit de la collaboration de M. R. Van Melckebeke, le sympathique président du groupe anversois et de notre confrère Th. Renard, directeur de « Svisa Espero », un article sur la « Mécanique appliquée », deux Chroniques scientifiques, plusieurs articles écrits par les docteurs Léon Zamenhof, Grunfeld, K. Bein, etc., analyse des autres revues scientifiques etc.

Il n'est pas nécessaire de la recommander à nos lecteurs car l'intérêt qu'elle présente est trop évident ; l'apparition de cette revue apportera à notre cause l'appui du monde savant et les noms que nous trouvons dans son comité de patronage nous montrent que déjà, dès aujourd'hui,les savants les plus connus n'hésitent pas et lui ont réservé le meilleur accueil.

A notre ami Paul Fruictier, rédacteur en chef de cette revue, nous présentons nos plus sincères félicitations.

verkleefdheid reeds overwinnende uitslagen behaald heeft. Het vlugschriftje is vergezeld van eenige zeer verstandiglijk voorgestelde propagandabrieven, en wij hebben met vreugde onder hen een blad opgemerkt, dat de verscheidene boeken, voor de blinden geschreven, aankondigt. De Berlijnsche groep heeft dus bewijs van leven gegeven en wij voorzien welhaast in Duitschland een zeer belangrijken bijval, zoo vruchtdragend als deze van Engeland.

Tegenwoordig, in al de landen van Europa, werken onze partijgangers voor de gemeene zaak, overal werven zij nieuwe aanhangers aan en overal komt de bijval min of meer rap aan, maar hij komt toch.

* * *

Het belangrijkste van de nieuw ontlokene tijdschriften is zekerlijk de « Internacia Scienca Revuo » waarvan het eerste nummer een der schoonste uitslagen is, door het Esperanto bereikt. Onze lezers herinneren zich wat wij gezegd hebben nopens ons eerste vaktijdschrift, in ons nummer van Oktober. Het nieuwe tijdschrift is hetgene waarvan wij spraken; nochtans is de titel eenigszins veranderd. Het woord « Scienca » vervangt het woord « Medicina », 't is te zeggen dat het tijdschrift zich met alle wetenschappen ophoudt; het bewijs ervan is in het nummer dat komt te verschijnen. Inderdaad, wij hebben er artikels gelezen op het onderwerp van « De Wetenschap en de Onderstelling » van Henri Poincaré, vertaald door M. Carlo Bourlet, « Van de donkere toekomst van het zonnestelsel » van M. J. Barbarena, « De Tering en de strijd tegen de Knobbeltering » van Dr Romme van de geneeskundige faculteit van Parijs, « Van den invloed van den zielstoestand der ouders op het geslacht der kinderen », van A. Litkens, uit het Russisch vertaald door M. A. Grunfeld, « De ontwaker in Lichtdrukkunst », zeer lang artikel van M. K. Verks, een ontwerp van « Chimiek woordenboek in Esperanto », vrucht van de medewerking van M. R. Van Melckebeke, de aangename voorzitter van den Antwerpschen kring en van onzen medebroeder Th. Renard, bestuurder van « Svisa Espero », een artikel over de « Toegepaste mekaniek », twee wetenschappelijke kronieken, verscheidene artikels geschreven door de Doktoren Leon Zamenhof, Grunfeld, K. Bein, enz; ontleding der andere wetenschappelijke overzichten, enz.

Het is niet noodig het aan onze lezers aan te bevelen want het belang welk het aanbiedt is te klaarblijkend; de verschijning van dit tijdschrift zal aan onze zaak den steun der geleerde wereld aanbrengen en de namen welke wij in zijn beschermkomiteit vinden, toonen ons dat reeds van heden af, de bekendste geleerden niet aarzelen en het een beste onthaal bereiden.

***

El la du aliaj revuoj ni jam anoncis la *Revuo internacia de Stenografio*, direktoro S^ro^ S. de Vries, eldonitan de la Esperanto-oficejo de S^ro^ Dreves Uitterdijk en Hilversum (Holando). La stenografiistoj trovos en la nova revuo kelkajn artikolojn tre interesajn; ni esperas ke ĝi sin okupos feliĉe por kompari la diversajn sistemojn prilaboritajn kaj elekti tiun, kiu povos plej bone utili nian propagandon kaj nian celon; unueco estas neceŝa, necesega.

La tria revuo ricevita estas *Revuo Universala*, memstara organo, malfermita por ĉiuj fakoj kaj opinioj. La direktoro estas S^ro^ Emile Gasse, unu el la plej sindonemaj propaganduloj en Havro (Le Havre). Tiel kiel anoncas la subtitolo, tiu revuo havas programon tre vastan kiu permesos akcepti la artikolojn kiujn ne povus enlokigi ĝia granda frato « Internacia Scienca Revuo ». Krom alvoko de la eldonistoj, la unua numero enhavas : Por la Paco, de S^ro^ Paŭlo Allegret, La Arbitracia Juĝistaro Internacia de La Hago, de S^ro^ Georgo Thouret, Kroniko paca de S^ro^ Gabriel Chavet, Individuismo de S^ro^ H. L. Follis, k. t. p.

Koran bonvenon al tiu nova kunbatalanto ni deziras kaj bela rezultato kronu la penadojn de tiuj kuraĝuloj. Abonpagoj kaj adresoj de tiuj revuoj oni trovos sur la koverta paĝo de nia ĵurnalo en la nomaro de ĉiuj gazetoj niaj.

***

La « Kolekto Esperanta aprobita de D^ro^ Zamenhof » riĉiĝis de tri belaj tradukaĵoj de ĉefverkoj de la Franca literaturo. Ĉiu el tiuj libretoj kostas nur 0.75 franko, eldonita de Hachette kaj k^io^.

La unua enhavas la « Elektitaj fabloj de J. de La Fontaine » esperantigitajn de S^ro^ G. Vaillant, profesoro en la liceo de Angulemo. La dua estas tre bona traduko de « Vojaĝo interne de mia ĉambro » de Xavier de Maistre; S^ro^ Samuel Meyer, redaktoro ĉe la ĵurnalo « L'Espérantiste » ĝin tradukis.

La tria estas la tre konata verko de Brueys kaj Palaprat (1706) : « Advokato Patelin » triakta proza komedio esperantigita de S^ro^ M. J. Evrot, subdirektoro de la Liceo de Grenoble.

Tiuj libroj estas tre zorge tradukitaj kaj kun la fabloj de J. de la Fontaine, S^ro^ G. Vaillant aldonis

***

Des deux autres revues nous avons annoncé déjà la « *Revue internationale de Sténographie* », dont le directeur est M. S. de Vries et qui est éditée par le comptoir Espérantiste de M. Dreves Uitterdijk à Hilversum (Hollande). Les sténographes trouvent dans la nouvelle revue quelques articles très intéressants ; nous espérons qu'elle s'occupera heureusement de comparer les divers systèmes elaborés et choisira celui qui pourra le plus efficacement être utile à notre propagande et à notre but ; l'unité est nécessaire, indispensable.

La troisième revue est la *Revue Universelle*, organe indépendant, ouvert à tous les faits et à toutes les opinions. Le directeur est M. Emile Gasse, l'un des plus dévoués propagateurs du Havre. Ainsi que l'annonce le titre, cette revue a un programme fort vaste qui permettra d'accepter les articles que ne pourrait insérer son grand frère la Revue Scientifique. Outre l'appel des éditeurs, le premier numéro contient : Pour la paix de M. P. Allegret, La Cour arbitrale Internationale de La Haye, par M. G. Thouret, une Chronique de la paix, de M. Gabriel Chavet, Individualisme de M. H. L. Follis etc.

Nous souhaitons une cordiale bienvenue à ce nouveau combattant et qu'un beau résultat couronne les efforts de ces vaillants !

Les prix d'abonnements et les adresses de ces revues se trouvent sur la couverture de notre journal, dans la liste de nos publications.

***

La « Collection approuvée par le Dr Zamenhof » s'est enrichie de trois belles traductions de chefs-d'œuvre de la littérature française.

Chacun de ces petits livres ne coûte que 75 centimes et est édité par Hachette et Cie.

Le premier contient les « Fables choisies de J. de La Fontaine » traduites par M. G. Vaillant, professeur au lycée d'Angoulème. Le second est une très bonne traduction du « Voyage à l'intérieur de ma chambre » de Xavier de Maistre ; M. Samuel Meyer, rédacteur au journal « l'Espérantiste » en est l'auteur. Le troisième est l'œuvre très connue de Brueys et Palaprat (1706) : Maître Patelin, comédie en 3 actes et en prose, traduite en Esperanto par M. M. J. Evrot, sous-directeur du lycée de Grenoble.

Ces livres sont très soigneusement traduits et avec les fables de La Fontaine, M. G. Vaillant donne un avant-propos dans lequel il présente quelques indications sur la versification en

Aan onzen vriend Paul Fruictier, hoofdopsteller van dit overzicht, bieden wij onze rechtzinnigste gelukwenschen.

***

Van de twee andere tijdschriften hebben wij reeds gemeld de « Revuo internacia de Stenografio » wiens bestierder is M. S. de Vries en die uitgegeven wordt door het Esperantisch bureel van M. Dreves Uitterdijk, te Hilversum (Holland). De snelschrijvers vinden in het nieuwe overzicht eenige zeer belangrijke artikels ; wij hopen dat het zich gelukkiglijk zal bezighouden met het vergelijken der verscheidene bewerkte stelsels en datgene zal kiezen dat het doelmatigst nuttig zal kunnen zijn aan onze propaganda en aan ons doel ; de eenheid is noodzakelijk, onmisbaar.

Het derde tijdschrift is de Revuo Universala, onpartijdig orgaan, open voor alle daadzaken en aan alle zienswijzen. De bestuurder is M. Emile Gasse, een der verkleefdste verspreiders van de Havre. Zooals de titel het aanduidt heeft dit overzicht een zeer breed programma, dat zal toelaten de artikels aan te nemen welke zijn groote broeder de « Internacia Scienca Revuo » niet zou kunnen opnemen. Behalve den oproep der uitgevers, behelst het eerste nummer : « Voor den Vrede » van M. P. Allegret, « Het wederlandsch scheidsgerechtshof van den Haag » door M. G. Thouret, eene kroniek over den vrede, van M. Gabriel Chavet, « Zelfbestand » van M. H. L. Follis, enz.

Wij wenschen een hertelijken welkomstgroet aan dezen nieuwen strijder en dat een schoone uitslag, de pogingen van deze moedigen bekrone.

De inschrijvingsprijzen en de thuiswijzingen dezer tijdschriften, bevinden zich op den omslag van ons blad, in de lijst onzer uitgaven.

***

De « Verzameling goedgekeurd door den Dr Zamenhof » is verrijkt met drie schoone vertalingen van meesterstukken uit de Fransche letterkunde.

Elkeen dezer kleine boekjes kost 75 centiemen en zij worden uitgegeven door Hachette en Cie

Het eerste bevat de « Uitgezochte fabelen van J. de La Fontaine » vertaald door M. G. Vaillant, leeraar aan het lyceum van Angoulème. Het tweede is eene zeer goede vertaling van de « Reis binnen mijne kamer van Xavier de Maistre ; M. Samuel Meyer opsteller aan het blad « l'Espérantiste » is er de schrijver van. Het derde is het zoo gekende werk van Brueys en Palaprat (1706) : Meester Patelin, blijspel in 3 bedrijven en in proza, vertaald in het Esperanto door M. M. J. Evrot, onderbestuurder van het lyceum van Grenoble.

antaŭparolon en kiu li prezentas kelkajn klarigojn pri la Esperanta versofarado, kiuj permesos al niaj multnombraj poetoj lerni la regulojn kies ekzistadon kelkaj el ili ŝajnas tute nescii.

***

En la monata revuo « l'Architecture du Sud-Ouest » (La arhitekturo de la Suda-Okcidento) eldonita en Bordeaux, S^ro^ Jean Bignié, sekretario de la Esperantista grupo de tiu urbo skribis serion da artikoloj pri Esperanto, kiuj certe alkondukos al nia afero multajn arĥitektistojn por kiuj, ni ofte tion montris aliloke, unu komuna lingvo estas afero tute necesa se ili dezirus koni ĉion, kion oni faras en la aliaj landoj.

En alia monata revuo « Archives générales d'Hydrologie, de Climatotogie et de Physicotérapie » (Ĝeneralaj Arĥivoj de Hidrologio, Klimatologio kaj Fizikaterapio), D^ro^ Paul Rodet aldonas Esperantan Revuon tute skribitan per Esperanto, sen tradukajo ia. La numero de januaro komencas artikolon pri « Kelkaj konsiloj de Medicinisto » de profesoro A. Fournier, membro de la Franca Medicina Akademio. Tiu kroniko alportos grandan helpon al la disvastigado ĉe la scienculoj kaj kiam la redaktoro ne forgesos ke la litero « y » ne ekzistas en Esperanto, ĝi estas tute bona.

***

Inter la multnombraj grupoj kiuj naskiĝis por la Esperanta vivo, ni citu la « Grupo Esperantista de la Guineo Franca (Afriko okcidenta) » kies prezidanto estas la sindonema S^ro^ Louis Démarest, eks-instruisto en Pierrefonds kaj eks-membro de la komitato de la S. f. p. E. La sekretario-kasisto estas S^ro^ Blondeel kaj la bibliotekisto S^ro^ Jean Perron. La grupo estas formita en Konakry kaj meritas certe specialan citon pro la nova lando kiun ĝi malfermas por la propagando.

Alia grupo sin formas ankaŭ en Longwy (Francaj Ardenoj) kie S^ro^ Pourcines faris paroladon ĉe la Societo de popola Edukado (Société d'Education populaire) Inter la 400 alestantoj oni rimarkis la direktorojn de la fabrikejoj kaj ŝtalfandejoj de la regiono kun iliaj inĝenieroj, multajn oficirojn, la geinstruistojn de la ĉirkaŭaĵoj, k. t. p. Pri tio raportis la ĵurnalo « l'Etoile de l'Est » (La orienta Stelo) eldonita en Nancy.

« Le Progrès de Saône-et-Loire » eldonita en Châlons-sur-Saône, raportas pri parolado de S^ro^ Bord, profesoro en la kolegio de Beaune, farita antaŭ ses cent personoj. Granda sukceso kaj anonco de nova grupo; S^ro^ Paillard, direktoro de la Profesia lernejo (Ecole professionnelle) estos ricevanta la novajn aliĝojn.

Esperanto, qui permettront à nos nombreux poètes, d'étudier les règles dont quelques uns d'entre eux semblent ignorer l'existence

***

Dans la revue mensuelle « L'Architecture du Sud-Ouest » éditée à Bordeaux, M. Jean Bignié, secrétaire du groupe espérantiste de cette ville a écrit une série d'articles au sujet de l'Esperanto, lesquels attireront certainement à nous bon nombre d'architectes pour qui, nous l'avons souvent montré d'autre part, une langue commune est une chose indispensable s'ils désirent connaître tout ce qui se fait dans les autres pays.

Dans une autre revue mensuelle « Archives Générales d'Hydrologie, de Climatologie et de Physicotérapie » le docteur Paul Rodet donne une Revue Espérantiste, écrite tout entière en Esperanto sans aucune traduction. Le numéro de janvier a commencé un article « Quelques conseils d'un médecin » du professeur A. Fournier, membre de l'académie de médecine de France. Cette chronique apportera une aide puissante à la diffusion de la langue parmi les savants et lorsque la rédaction n'oubliera pas que la lettre « Y » n'existe pas en Esperanto, cela sera tout-à-fait bien.

***

Parmi les nombreux groupes qui sont nés à la vie Espérantiste, citons le groupe de la Guinée française (Afrique Occidentale) dont le président est le dévoué Louis Démarest, l'ancien instituteur de Pierrefonds et ancien membre du comité de la S. f. p. E. Le groupe est formé à Konakry et mérite certes une citation spéciale pour le pays nouveau qu'il ouvre à la propagande.

Un autre groupe se forme aussi à Longwy (Ardennes françaises) où M. Pourcines a fait une conférence à la Société d'Education populaire. Parmi les 400 assistants, on remarquait les directeurs des fabriques et aciéries de la région avec leurs ingénieurs, un grand nombre d'officiers, les instituteurs et institutrices des environs, etc. A ce sujet « L'Etoile de l'Est » a donné un compte-rendu détaillé.

« Le Progrès de Saône-et-Loire » édité a Châlons-sur-Saône, donne un compte-rendu d'une conférence de M. Bord, professeur au Collège de Beaune, faite devant 600 personnes. Grand succès et annonce d'un nouveau groupe : M. Paillard, directeur de l'Ecole professionnelle reçoit les nouvelles adhésions.

Deze boeken zijn zeer zorgvuldiglijk vertaald, en met de fabelen van J. de La Fontaine, geeft M. G. Vaillant een voorwoord, in hetwelk hij eenige aanduidingen over de versregeling in het Esperanto biedt, die aan onze talrijke dichters zullen toelaten de regels te bestudeeren, waarvan eenigen onder hen het bestaan niet schijnen te kennen.

***

In het maandelijksch overzicht « L'Architecture du Sud-Ouest » uitgegeven te Bordeaux, heeft M. Jean Bignié, schrijver van de Esperantische groep dezer stad, eene reeks artikelen over het Esperanto geschreven, welke zekerlijk tot ons een goed getal bouwmeesters zullen aantrekken, voor wie, wij hebben het reeds elders bewezen, eene gemeene taal eene onmisbare zaak is, indien zij alles willen weten, wat in de andere landen gedaan wordt.

In een ander maandschrift « Archives Générales d'Hydrologie, de Climatologie et de Physicotérapie » geeft de Doktoor Pol Rodet een Esperantisch overzicht, gansch in het Esperanto geschreven, zonder eenige vertaling. Het Januarinummer heeft een artikel begonnen : « Eenige raadgevingen van eenen geneesheer » van den leeraar A. Fournier, lid der academie van geneeskunde van Frankrijk. Deze kroniek zal eene machtige hulp brengen aan de verspreiding der taal onder de geleerden, en als de opstelraad niet zal vergeten dat de letter « Y » in het Esperanto niet bestaat, dat zal geheel wel zijn.

***

Onder de talrijke groepen die tot het Esperantisch leven geboren zijn, noemen wij de groep van Fransch Guinea (West-Afrika) waarvan de voorzitter de verkleefde Louis Démarest is, de oud-onderwijzer van Pierrefonds en oud lid van het bestuur van de S. f. p. E. De groep is gevormd te Konakry en verdient zekerlijk eene bijzondere melding voor het nieuwe land, welk hij voor de propaganda opent.

Eene andere groep wordt ook gevormd te Longwy (Fransche-Ardennen) waar M. Pourcines eene voordracht aan de Maatschappij van volksopvoeding gegeven heeft. Onder de 400 toehoorders, bemerkte men de bestuurders der fabrieken en staalgieterijen der streek, met hunne ingenieurs, een groot getal officieren, de onderwijzers en onderwijzeressen van den omtrek, enz. Over dit onderwerp heeft « L'Etoile de l'Est » een lang verslag gegeven.

« Le progrès de Saône-et-Loire » uitgegeven te Châlons-sur-Saône, geeft een verslag over eene voordracht van M. Bord, leeraar aan het collegie van Beaune, gegeven vóór 600 personen. Groote bijval en aankondiging eener nieuwe groep : M. Paillard, bestuurder der ambachtsschool ontvangt de nieuwe bijtredingen.

***

De la Unuigitaj Ŝtatoj Meksikaj ni recevis la ĵurnalon « El Reproductor » kiu enhavas raporton pri simpatia parolado farita de la D^ro^ Ambrosio Vargas, kaj organizita sub la aŭspicioj de la Meksika Societo por la propagando.

La lingvo elpensita de D^ro^ Zamenhof ricevis en tia malproksima lando la varman akcepton kiun ĝi estas kutimigita ricevi ĉie, kie oni ĝin prezentas.

La ĵurnalo « Les Nouvelles d'Alger » alportas al ni serion da artikoletoj el kiu ni sciiĝis ke la bela propagando de la grupo ricevis kuraĝigantajn rezultatojn. Inter la personoj kiuj aliĝis al la grupo, ni rimarkas la Prefekton de Constantine, S^ron^ Castan prezidanton de la Komerca Ĉambrego de Alger, S^ron^ Altairac, urbestron de Alger, S^ron^ Cazaubon prezidanton de la Komerca Ĉambrego de Bougie, la doktoron Feraud kaj S^ron^ Beltçaguy inĝenieron, ambaŭ en Philippeville, k. t. p. Tiuj aliĝoj rekompensas la grupon je la penadoj kiujn ĝi faris kaj ni deziras ke tiuj belaj ekzemploj estu daŭrigotaj.

***

La « Vokala Muziko de la Esperantistoj » ĵus eldonis sian kvinan muzikan verkon. La titolo estas « Almozpeto »; la poezion skribis S^ro^ K. Bourlet kaj la muzikon S^ro^ F. de Menil. La montraĵoj por la movo estas tute skribitaj Esperante; la verko havas ankaŭ Rusan tradukon. Prezo 1.50 franko. Oni povas sin turni al la Pariza Grupo kies prezidanto estas K. Bourlet.

Jos. JAMIN.

Nekrologio.

Lia grafa Moŝto Gaston de Maigret, bonfaranta membro de la S. f. p. E., unu el la unuaj kiuj subtenis la Esperantan movon en Francujo kaj kunhelpis potence la propagandon, mortis en Epernay.

Alia samideano, S^ro^ Ivan Osipoviĉ Seleznjov kiu estis unu el fondantoj de « Revuo Internacia » kaj kiu kunlaboris ankaŭ ĉe la « Bohema Esperantisto » ne plu estas.

Ni, je la nomo de la Belgaj Esperantistoj, prezentas al iliaj familioj, nian kondolencon; la nomojn de tiuj sindonemaj homoj la Esperantistaro ne forgesos!

***

Niaj kunlaborantoj S^roj^ Eduardo kaj Luciano Blanjean estas ĵus frapitaj je siaj plej karaj familiaj amoj pro morto de sia patro.

Ni prezentas al niaj karaj amikoj nian sinceran kondolencon.

La Redakcio.

***

Des Etats-Unis Mexicains nous avons reçu le journal « El Reproductor » qui contient un compte rendu de la sympathique conférence faite par le docteur Ambroise Vargas et organisée sous les auspices de la Société mexicaine pour la propagande. La langue inventée par le docteur Zamenhof a reçu dans ce pays lointain l'accueil enthousiaste qu'elle est accoutumée de recevoir partout où elle est présentée.

Le journal « Les Nouvelles d'Alger » nous apporte une série d'articulets où nous apprenons que la belle propagande du groupe a reçu d'encourageants résultats. Nos lecteurs trouveront dans le texte espérantiste les noms des adhérents qui récompensent le groupe des efforts qu'il a faits et nous souhaitons que ces beaux exemples soient suivis.

***

La « Musique vocale des Espérantistes » vient d'éditer sa cinquième œuvre musicale. Le titre est « Almozpeto »; M. C. Bourlet en a écrit les paroles et M. F. de Ménil la musique. Les indications musicales sont faites en Esperanto; l'œuvre a également une traduction russe. Prix 1.50 fr. On peut s'adresser au groupe de Paris dont le président est M. Bourlet.

Jos. JAMIN.

***

Van de Mexikaansche Vereenigde Staten hebben wij het blad « El Reproductor » ontvangen, dat een verslag bevat over de welgemeende voordracht, gedaan door den doktoor Ambroise Vargas en ingericht onder de bescherming van de Mexikaansche maatschappij tot verspreiding. De taal, door Doktoor Zamenhof uitgevonden, heeft in dit verre land het geestdriftig onthaal genoten, welke zij gewoon is te ontvangen overal waar zij voorgesteld wordt.

Het blad « Les Nouvelles d'Alger » brengt ons eene reeks artikeltjes, waarin wij vernemen dat de schoone propaganda der groep aanmoedigende uitslagen bekomen heeft. Onze lezers zullen in den Esperantischen tekst de namen vinden der aanhangers, die de groep beloonen voor de pogingen welke hij gedaan heeft, en wij wenschen dat deze schoone voorbeelden gevolgd worden.

***

De « Vokala Muziko de la Esperantistoj » komt haar vijfde muziekwerk uit te geven. De hoofding is « Almozpeto »; M. C. Bourlet schreef de woorden en M. F. de Ménil, de muziek. De muziekaanteekeningen zijn in het Esperanto gedaan; het werk heeft insgelijks eene Russische overzetting. Prijs 1.50 fr. Men kan zich wenden tot de groep van Parijs, wier voorzitter M. Bourlet is.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Kroniko Belga.

Seraing. La industria urbo Seraing (apud Lieĝo), dank' al la sindono de nova varbito S^ro Asellio, estas aliĝonta tuj al nia lingvo. Parolado, farita la 12^an de Februaro de tiu entuziasma propagandanto ĉe la « Unuiĝo de l' malnovaj lernantoj de l' Industria Lernejo de Seraing » kaj kiu ricevis grandan sukceson, estis la komenco de tiu movado. Tiu parolado estis preparita kaj organizita lertege : la invitaj leteroj jam longe malvolvis la demandon ; la parolado mem, por kiu la parolanto preparis 14 foliegojn grandajn je 1,60 metro × 1 metro kun ekzemploj, estis aŭskultata tre atente ; 76 personoj sin enskribigis por la kurso de Esperanto kiun baldaŭ faros S^ro Asellio. La gloron de tiu sukceso ricevas sola S^ro Asellio kaj ni ne dubas ke lia kuraĝa penado baldaŭ aliĝigos la urbon Seraing al Esperanto.

Antverpena Grupo. Dum la februara monato finiĝis la 3 preparaj kursoj. La virina kurso finiĝis la 3^an de februaro : unu el la lernantinoj diris Esperantan paroladeton kaj prezentis al la profesoro, S^ro D^ro Leclercq, kiel memoraĵon, beletan skribilaron. La franca kurso por la viroj finiĝis la 6^an de februaro per ceremonio dum kiu la prezidanto dankis la profesoron S^ron Dupont ; la lernantoj ankaŭ prezentis memoraĵon: kravatpinglon montrantan la Esperantan stelon, ornamitan per smeraldoj kaj malgrandaj diamantoj. Sama ceremonio kun prezento de sama donaco okazis la 19^an de februaro, je l' finiĝo de l' flandra kurso, honore de S^ro Van Schoor.

La superan kurson oni rekomencis je l' finiĝo de februaro ; al ĝi alestas granda aŭdantaro. Jen la ĝenerala plano de ĉiu kurso 1) teoria kurso (farata siavice de ĉiuj estintaj profesoroj) 2) ekzercoj de tradukado kaj interparolado 3) tradukaĵo aŭ originala verko legata de unu el la membroj.

Mardon, 23^an de februaro, S^ro D^ro Van Melckebeke, prezidanto, vidigis la radiojn N (de Charpentier), elĵetataj de la nervaj centroj. Jen estis novaĵo kiu tre interesis la grupanojn ; jam ili, pri tio ni rememorigu, povis vidi, kelkajn tagojn antaŭe, la strangajn lumajn fenomenojn kiujn naskas Radiumo.

La Gazetaro. Ni precipe citu la internacian gazeton, redaktatan france, angle kaj germane, « La Revue Polyglotte », elirantan en Bruselo, en kiu aperis, subskribita de S^ro H. Leclercq, unua bonega artikolo pri la lingvo internacia.

Chronique Belge.

Seraing. Le centre industriel de Seraing, grâce au dévouement d'une nouvelle recrue de l'Esperanto, M. Asellio, est en voie d'être conquis à notre langue. Une conférence, donnée le 12 Février par cet enthousiaste propagateur à l'Association des Anciens Elèves de l'Ecole Industrielle de Seraing et qui a obtenu un succès éclatant, a inauguré cette campagne. Cette conférence avait été préparée et organisée de main de maître : les invitations présentaient déjà un long exposé de la question ; la conférence même, pour laquelle le conférencier avait préparé 14 feuilles d'exemples de 1,60 × 1,00 m., fut écoutée avec le plus vif intérêt : 76 personnes se sont fait inscrire pour suivre le cours d'Esperanto que donnera sous peu M. Asellio. L'honneur de ce succès revient tout entier à M. Asellio et nous ne doutons pas que ses efforts courageux ne gagnent bientôt la ville de Seraing à l'Esperanto.

Groupe d'Anvers. Dans le courant du mois de Février se sont terminés les 3 cours préparatoires : le cours pour les dames s'est clôturé le 3 Février : une des élèves a prononcé un discours en Esperanto et a remis au professeur, M. le Dr Leclercq, comme souvenir, un joli nécessaire de bureau. Le cours français pour messieurs s'est terminé le 6 Février par une cérémonie au cours de laquelle le président a remercié le professeur M. Dupont ; les élèves lui ont remis en souvenir une épingle de cravate représentant l'étoile Espérantiste ornée d'émeraudes et de petits diamants ; la même cérémonie avec remise d'un présent analogue a eu lieu le 19 Février, à la clôture du cours flamand, en l'honneur de M. Van Schoor.

Le cours supérieur a repris vers la fin de Février ; il est suivi par un nombreux auditoire. Voici le plan général du cours à chaque réunion : 1) cours théorique (donné à tour de rôle par ceux qui ont déjà été professeur) 2) exercices de traduction et de conversation 3) traduction ou travail original présenté par l'un ou l'autre des membres.

Le Mardi 23 Février, M. le Dr Van Melckebeke, président, a démontré les rayons N (de Charpentier) émis par les centres nerveux. C'était là une nouveauté qui a beaucoup intéressé les membres du Groupe. Rappelons que ceux-ci, quelques jours auparavant, avaient eu l'occasion de voir les étranges phénomènes lumineux produits par le Radium.

La Presse. Citons principalement le journal international, rédigé en Français, Anglais et Allemand, « La Revue Polyglotte », s'éditant à Bruxelles, dans lequel a paru, sous la signature de M. H. Leclercq, un premier excellent article sur la Langue Internationale.

Belgische Kroniek.

Seraing. *Het nijverheidsmiddenpunt Seraing is, dank aan de verkleefdheid van een nieuwen Esperantist, M. Asellio, op weg om voor onze zaak veroverd te worden. Eene voordracht, op den 12^n Februari, door dezen geestdriftigen verspreider gegeven aan de Vereeniging der Oud-leerlingen der nijverheidsschool van Seraing, en die een schitterenden bijval behaalde, heeft deze beweging begonnen. Deze voordracht was met meesterhand voorbereid en ingericht geweest : de uitnoodigingen bevatten alreeds een langen uitleg der zaak ; de voordracht zelve, voor dewelke de spreker 14 voorbeeldbladen van 1.60 × 1.00 m. bereid had, werd met de meeste aandacht aanhoord : 76 personen hebben zich laten inschrijven om den leergang van Esperanto te volgen, welke M. Asellio binnen kort zal geven. De eere van dezen bijval komt geheel toe aan M. Asellio en wij twijfelen niet of zijne moedige pogingen zullen welhaast de stad Seraing tot het Esperanto winnen.*

Groep van Antwerpen. *In den loop der maand Februari zijn de 3 voorloopige leergangen geëindigd : de leergang voor de damen werd den 3^n Februari gesloten, eene der leerlingen heeft eene redevoering in Esperanto uitgesproken en aan den leeraar, M. den Dr Leclercq, als gedachtenis, een schoon bureelstelsel overhandigd. De Fransche leergang voor heeren werd den 6^n Februari geëindigd, door eene plechtigheid binst dewelke de voorzitter den voordrachtgever M. Dupont bedankte, de leerlingen hebben hem, ter gedachtenis, eene halsdoekspeld overhandigd, verbeeldende de Esperantische ster, versierd met emerauden en kleine diamanten ; de zelfde plechtigheid met bestelling van een dergelijk geschenk, had plaats op 19^n Februari, ter eere van M. Van Schoor, op de sluiting van den Vlaamschen leergang. De hoogere leergang is omstreeks einde Februari herbegonnen ; hij wordt door een talrijk gehoor gevolgd. Ziehier het algemeen plan van den leergang op elke vergadering : 1) theorische leergang (beurtelings gegeven door dezen die reeds leeraar geweest zijn) 2) vertalings- en spreekoefeningen 3) vertaling van het oorspronkelijk werk door het een of ander lid aangeboden.*

Dinsdag, 23^n Februari, heeft de H^r Doktoor Van Melckebeke, voorzitter, uitleg gegeven over de N stralen (van Charpentier) vloeiende uit de zenuwpunten. Dit was eene nieuwigheid die voor de leden van de groep zeer belangrijk was. Herinneren wij dat deze, eenige dagen te voren, de gelegenheid gehad hadden, de wonderbare lichtverschijnselen van den Radium te zien.

De Drukpers. *Noemen wij voornamelijk het wederlandsch blad, opgesteld in 't Fransch, Engelsch en Duitsch « La Revue Polyglotte » verschijnende te Brussel, waarin, onder het handteeken van M. H. Leclercq, een eerste uitmuntend artikel over de Wederlandsche Taal verschenen is.*

Kelkaj Belgaj gazetoj de medicino enlokigis artikolojn favorajn por Esperanto ; ni ricevis la n[on] 6 de la revuo « Le Médecin » kiu publikigis kronikon pri « Universala Lingvo en Medicino » de D[ro] Foveau de Courmelles.

MAURICE SEYNAEVE.

Niaj Helpantoj.

Granda nombro da ĵurnaloj, en ĉiuj landoj, sed precipe en Francujo kaj Anglujo, raportas pri Esperanto kaj akceptas tre aminde la sciigojn kaj la artikolojn senditajn de tiuj, kiuj konas tre bone la lingvon, ĝian antaŭeniradon kaj ĝiajn sukcesojn. Tiamaniere la ĵurnaloj ne eraras kaj la legantoj havas ĉiam akuratajn kaj precizajn sciigojn.

Se ni ekzamenus tion, kio okazas ĉe nia Belga ĵurnalaro, — ni parolas pri ĉiutagaj ĵurnaloj, — krom kelkaj esceptoj tre facile rekoneblaj, ni konstatus ke, plej ofte, la Belgaj ĵurnalistoj kiuj pretendas konigi la ĝeneralan movon pri internacia lingvo konas neniel la demandon kaj raportas nur « flanke ». Ili tre ofte eraris, tion oni komprenas facile, kaj tio estus nur duona malbono se ili akceptus la korektaĵojn, kiujn sendas la Esperantistoj. Sed ne, la sinjoroj ĵurnalistoj ne volas eble akcepti lecionon kaj havas nur malŝaton por la maltimuloj kiuj sin permesas sciigi al ili veron aŭ korektaĵon ian kiu ne havas apogon de ilia politika estraro !

Ni ricevis kelkajn kuriozajn pruvojn de tiaj faktoj kaj ni parolos pri ĝi kiam la momento estos favora. Sed de nun ni notu ke, kiam oni faros historion de Esperanto en Belgujo oni ne devos forgesi la nekorektan sintenadon de iaj ĵurnalistoj, precipe ĉe la ĉefaj ĵurnaloj en Bruselo.

En la provincoj, niaj amikoj estas multe pli feliĉaj, sed en Bruselo multaj ĵurnaloj kaj iaj institucioj kiuj, pro devo, povus helpi nin, kontraŭe malutilas nian aferon.

Kompreneble la estontan tagon, kiam Esperanto estos afero tute akceptita, tiuj ĵurnaloj kaj institucioj proklamos tre laŭte ke, de la unua horo, ili estis inter la batalantoj, kaj la venkon ili kriados.

Sed tio ne estos. Sub la titolo « Dokumentoj por la historio de Esperanto en Belgujo » ni intencas malfermi specialan rubrikon kiu enhavos pruvojn de la veraj agoj de tiuj Sinjoretoj.

Jos. JAMIN.

Quelques journaux Belges de médecine contiennent des articles favorables à l'Esperanto; nous avons reçu le n° 6 de la revue « Le Médecin » qui publie une chronique sur « Une langue universelle en médecine », par le Docteur Foveau de Courmelles.

MAURICE SEYNAEVE.

Ceux qui nous aident.

Un grand nombre de journaux dans tous les pays, mais principalement en France et en Angleterre, s'occupent de l'Esperanto et acceptent d'une façon fort aimable les informations et les articles envoyés par ceux qui sont parfaitement au courant de la langue, de sa marche en avant et de ses succès. De cette façon, les journaux ne commettent aucune erreur et les lecteurs ont toujours des renseignements exacts et précis.

Si nous examinons ce qui se passe dans la presse belge — nous parlons des journaux quotidiens — en dehors de quelques exceptions très facilement reconnaissables, nous constaterons que, le plus souvent, les journalistes belges qui prétendent connaître le mouvement général touchant une langue internationale ne connaissent pas la question et épiloguent à côté. Très souvent ils divaguent, cela se comprend facilement, et ce ne serait que demi-mal s'ils acceptaient les rectifications qu'envoient les Espérantistes. Mais non, Messieurs les journalistes ne veulent probablement pas accepter une leçon et n'ont que dédain pour les audacieux qui se permettent de leur faire connaître la vérité ou de leur envoyer quelque correction qui n'a pas l'apostille de leur direction politique !

Nous avons reçu quelques curieuses preuves de tels faits et nous en parlerons lorsque le moment sera venu. Mais, dès maintenant, notons que lorsqu'on écrira l'histoire de l'Esperanto en Belgique on ne devra pas oublier l'attitude incorrecte de certains journalistes, principalement parmi ceux qui collaborent aux grands journaux de Bruxelles.

En province, nos amis sont beaucoup plus heureux, mais à Bruxelles plusieurs journaux et certaines institutions qui, par devoir, pourraient nous aider, nous nuisent au contraire.

Il va de soi que le jour où l'Esperanto sera une affaire acceptée par tous, ces journaux et institutions proclameront très haut qu'ils étaient parmi les combattants de la première heure et ils chanteront victoire. Mais cela ne sera pas !

Sous le titre « Documents pour servir à l'histoire de l'Esperanto en Belgique » nous avons l'intention d'ouvrir une rubrique spéciale qui contiendra les preuves des véritables agissements de ces Messieurs.

Jos. JAMIN.

Eenige Belgische geneeskundige bladen bevatten gunstige artikels voor het Esperanto; wij ontvingen n[r] 6 des tijdschrifts « Le Médecin » die eene kroniek schrijft over « Eene algemeene taal in de geneeskunde » door den Doktoor Foveau van Courmelles.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Onze Helpers.

Een groot getal dagbladen in alle landen, maar voornamelijk in Frankrijk en in Engeland, houden zich met het Esperanto bezig, en aanveerden op zeer minnelijke wijze de inlichtingen en de artikels, gezonden door dezen die volkomentlijk op de hoogte der taal zijn, van haren vooruitgang en haren bijval. Op deze manier begaan de dagbladen geene misslagen en de lezers hebben altijd nauwkeurige en gepaste inlichtingen.

Indien wij onderzoeken wat in de Belgische drukpers omgaat — wij spreken van de dagelijksche bladen — buiten eenige gemakkelijk te verkennen uitnemingen, zullen wij ondervinden dat, meestendeels, de Belgische dagbladschrijvers die beweren de algemeene beweging eener wederlandsche taal te kennen, de zaak niet beseffen en ernevens uitweiden. Zeer dikwijls dolen zij, dit is gemakkelijk verstaanbaar, en het zou maar half slecht zijn indien zij de terechtstellingen wilden aanveerden, welke de Esperantisten hun toezenden. Maar, neen, die heeren dagbladschrijvers willen waarschijnlijk geene lessen ontvangen en hebben slechts afkeer voor de stoutmoedigen die het zich veroorloven hun de waarheid te doen kennen, of hun eenige verbetering te zenden die de handteekening van hunne politieke strekking niet bezit !

Wij hebben eenige wondere bewijzen van zulke daden ontvangen en wij zullen ervan spreken als het oogenblik zal gekomen zijn. Maar, teekenen wij van nu af aan dat, wanneer men de geschiedenis van het Esperanto in België zal schrijven, men de keeraafsche houding van zekere dagbladschrijvers niet zal moeten vergeten, voornamelijk onder degenen die medewerken aan de groote dagbladen van Brussel.

In de provincie zijn onze vrienden veel gelukkiger, maar te Brussel zijn er verscheidene dagbladen en zekere stichtingen die, uit plicht, ons zouden kunnen helpen, en integendeel, ons benadeeligen.

Het gaat van zelfs dat, op den dag dat het Esperanto eene van allen aanveerde zaak zal zijn, deze dagbladen en instellingen zeer luid zullen verklaren dat zij onder de strijders der eerste ure waren en zullen zege zingen. Maar dit zal niet zijn.

Wij zijn zinnens, onder de hoofding « Stukken, dienende tot de geschiedenis van het Esperanto in België », eene bijzondere rubriek te openen, die de bewijzen der ware handelwijzen dezer heeren zal bevatten.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

La « Botiĥo »

(HISPANE « BOTIJO »)

Botiĥo estas kruĉo farita el tero tre penetrebla de l' akvo, por ke la vaporigado efiku la malvarmecon de plej bona agrabla kaj bongusta fluidaĵo, vera ambrozio. Mi ĉiam benas la akvon, kaj precipe kiam mi ĝin trinkas el botiĥo, altigante kiel eble tiun ĉi, kaj lasante penetri la freŝigantan kaj maldikan cilindran flueton tra la malfermitan buŝon, ĝis la soifanta gorĝo.

Kiam, jam de longe, oni pretigis la unuajn specialajn vagonarojn por malkaraj veturadoj en la banlandojn, dum la somero, la veturantoj pendis multajn botiĥojn ĉe la fenestretoj, kaj la popolo nomis ilin : « botiĥajn vagonarojn ».

Pro la religiaj festoj okazintaj dum la Sankta Semajno en Murcia, eliras speciala vagonaro de Madrid sub la regado de S^ro^ Mestre, kiu ĉiam organizas, akompanas kaj direktas tiajn ekskursojn, laŭ aŭtoritato eliranta de l'popola volo, ne per voĉdonado, sed pro komuna obeo. Dum la vojaĝo li interparolas kun Pako la ĉokoladfaristo, kun Rozino, tiu kiu vendas bukedojn, kun Lumo la kudristino... kaj presigas tiajn babiladojn en multeldonanta Madrid'a ĵurnalo. Ĉiuj veturantoj diras al li siajn plendojn kaj petojn pri la fervoja kompanio : li agas kiel pacemulo kaj ĉiam sukcesas konvinki ian kaj kontentigi l' alian. Pro tio li estas popole kaj ŝerce nomata : « La granda patriarko de l' botiĥo ».

La veturantoj sin honoras metante en la butontruon malgrandan oritan botiĥon. Blazonŝildo kun pentrita botiho ornamas la lokomotivojn de tiaj vagonaroj, kaj ankaŭ oni ĉirkaŭas ilin per floraj girlandoj, standardoj, k. t. p.

Popolamaso atendas la alvenon de l' vagonaro, kaj kiam ĝi eniras en la stacion, la ĝojaj kriadoj de la ĉeestantoj, la muzikaj sonoj kaj la bruo de miloj da raketoj, tondre vibrigas la aeron. La adiaŭ'o estas simila, ...sed kompreneble, malpli gaja !

R. CODORNIU.

Teksto eltirita el la manuskripta Rondiranto « Kunfratiĝo ». el Murcio.

Sunhorloĝo difinita por Belgujo.

Jam ni raportis pri la interesinda verko de S^ro^ Poljanskij : Kurioza sunhorloĝo, kies priskribon oni trovos en aparta broŝuro eldonita de « Lingvo

NORDO.

OKCIDENTO

ORIENTO

SUDO

Fig. 1a.

Internacia ». Ni opinias ke tiun sunhorloĝon oni povas tre facile konstrui en nia lando, tial ni vokas ankoraŭ atenton de niaj legantoj kaj aldonas al la priskribo de S^ro^ Poljanskij kelkajn ciferoj kiuj permesos al tiu, kiu dezirus, designi tian kuriozan ciferplaton sur korton aŭ ĝardenon kie la suno elverŝas plene siajn radiojn.

Post determino de la meridiano, oni devas desegni rondon kies radio kalkulos kvin metrojn ; la sekvantaj nombroj estas determinitaj laŭ tia radio.

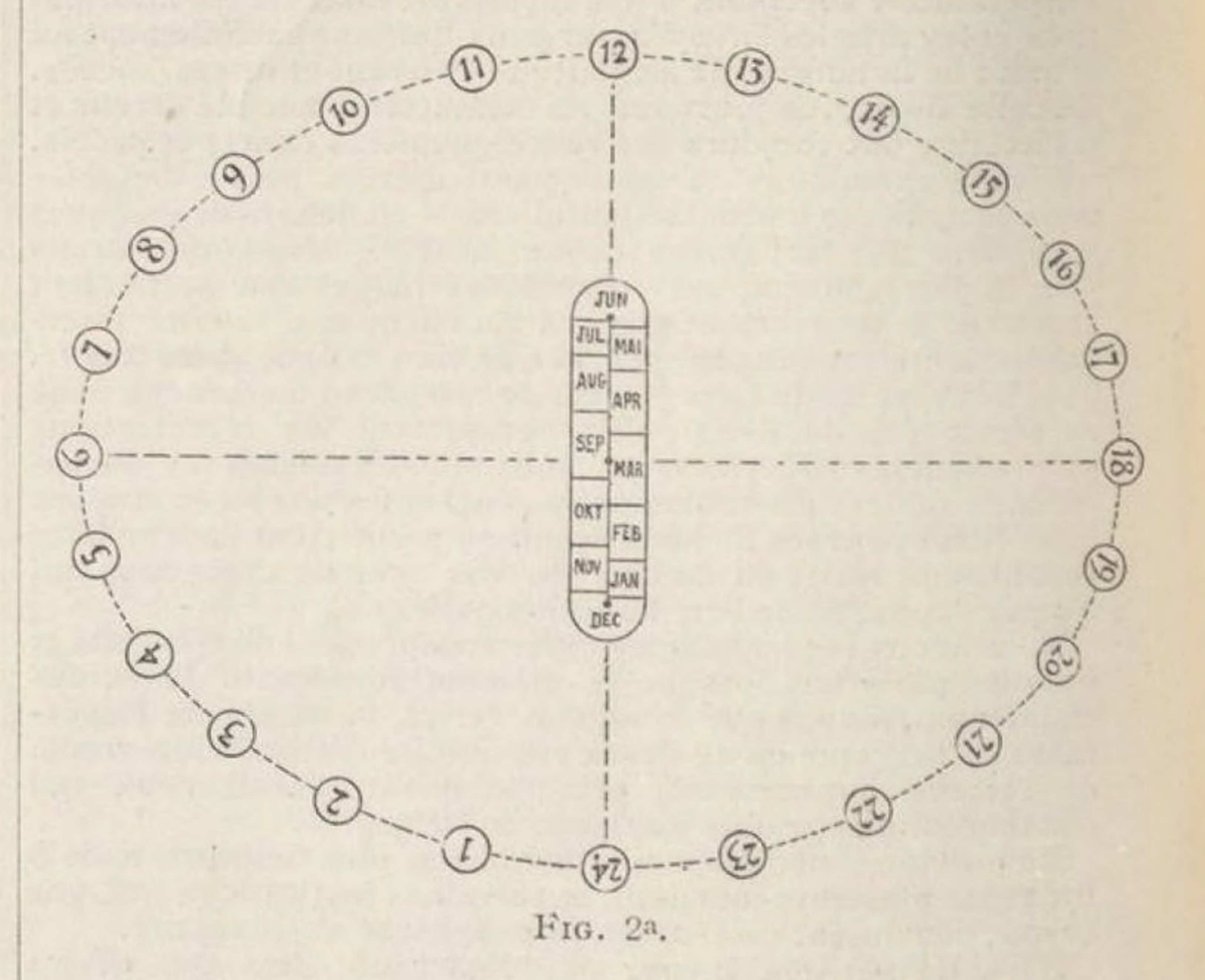

Fig. 2a.

Unue oni desegnos elipslinion (figuraĵo 1a) ; la geografia latitudo kiun ni povas akcepti por la tuta Belgujo estas 51 gradoj, norde. La duono de la malgranda akso estos 0.776 × 5.00 = 3,88 metroj kaj ni determinos longon de la malgranda akso = 7.66 metroj. La ciferplanton ni desegnu laŭ priskribo

klare montrita de S^ro Poljanskij. Ŝekve ni devos konstrui la « vojeton de l' observado ». Tial ni elektos dividon de la vojeto laŭ la monatoj de la jaro, kiel ni elektos numerigon de la ciferplato laŭ dudek-kvara divido (fig. 2ª).

Por la latitudo 51° norde ni ricevos la sekvantajn longojn ; la signo + montras la direkton al nordo kaj la signo —, direkton al sudo ; la nulo O estas centro.

1ª	de Januaro	— 1.30 metro
1ª	de Februaro	— 0.95 »
1ª	de Marto	— 0.42 »
21ª	de Marto	O
1ª	de Aprilo	+ 0.25 »
1ª	de Majo	+ 0.85 metro
1ª	de Junio	+ 1.275 »
21ª	de Junio	+ 1.35 »
1ª	de Julio	+ 1.34 »
1ª	de Aŭgusto	+ 1.025 »
1ª	de Septembro	+ 0.45 »
23ª	de Septembro	O
1ª	de Oktobro	— 0.18 »
1ª	de Novembro	— 0.80 »
1ª	de Decembro	— 1.25 »
21ª	de Decembro	— 1.35 »

—

Kun tiuj nombroj la facileco de konstruo permesos al ĉiu, desegni tre korekte, en Belgujo, la kuriozan horloĝon por la astronomiaj horoj.

En parko de Diĵono (Francujo) ekzistas tia astronomia monumento. La figurajo 3ª montras S^ron Méray, la simpatian profesoron de l'Universitato de Diĵono, membron de la Franca Instituto (Akademio de Sciencoj) kaj tre bone konatan de ĉiuj Esperantistoj pro sia bela propagando, starantan sur la « vojeton ».

Li observas per sia ombro la horon : tria post tagmezo (15ª) la 14ªn de aprilo 1903.

Ankoraŭ ni prezentas publikan dankon al ĉiuj kiuj kunhelpis kunigi tiujn diversajn sciigojn kaj dokumentojn.

Jos. JAMIN.

Fig. 3ª.

Alvoko al la koraj virinoj de l' tutmondo.

Sinjorinoj !

La koro de la virino estas esence bona kaj kompatema por la mizeroj de la aliaj, estas do kun certeco renkonti entuziasmajn kaj fervorajn kunlaborantinojn por sukcesi en entrepreno filantropega, ke mi ne ŝanceliĝas fari diskretan alvokon al ĝi pli speciale hodiaŭ.

Ni bezonas vian malavaran, amindan helpadon por dolĉigi la sorton de malfeliĉuloj senigitaj je ĉio, havigante al ili malgrandan parton el niaj spiritaj ĝuoj.

Se nia kara lingvo internacia ĉarmas multnombrajn personojn, ekzistas kategorio da malfavoruloj al kiuj ĝi ankoraŭ povos doni pli da ĝuoj. Ni volas paroli pri la blinduloj !

Kia estus, kia jam estas la konsolo de tiuj el ili kiuj povas interŝanĝi siajn pensojn per komuna lingvo ! La eterna nokto en kiu ili vivadas ŝajnus al ili pli dolĉa, kaj ni privilegiuloj, kia estus nia feliĉeco, pensante ke ni povus komuniki al niaj malfeliĉaj fratoj, rebrilon de tiu ĉi belega lumo, la unua elmontro de l' Dia Genio. Ni ĝin povas, Sinjorinoj, vi ĝin povos, donante nur iom da via inteligenteco, iom da via koro !

La Lyon'a Grupo organizas por la tutmonda blindularo, internacian loterion, kies lotaĵoj konsistus el manlaboraĵoj kaj artlaboraĵoj de Gesinjoroj el ĉiuj landoj.

Do, venu al ni, amase, mano en manon, kaj promesu kolekti rapide, ĉirkaŭ vi, inter viaj amikinoj aŭ gekonatoj, multnombrajn lotaĵojn, al ĉiuj individue, ni petas promeson de beleta objekto farita de viaj lertaj fingroj.

La produktaĵo de tiu ĉi loterio utilos por la traduko longa kaj malfacila en sistemo Brailles, de niaj

Esperantaj libroj. Tiuj libroj tre karaj kaj sekve maloftaj povos, dank al vi, esti legataj de l' tutmonda blindularo.

Kion volas virino, Dio ĝin volas! Do, antaŭen! La personaj amikinoj kaj gekorespondantoj de F^{ino} Zabilon d'Her jam sendis 135 promesojn de tre belaj lotaĵoj. Do, estos facile por ĉiu el vi, Sinjorinoj, kolekti kaj sendi rapide almenaŭ dek promesojn.

La nomaro de la lotaĵoj estos publikigata baldaŭ en niaj specialaj ĵurnaloj.

Ni fidas je via malavara helpado kaj ni diras al ĉiuj, por niaj karaj blinduloj :

Koregan dankon

EVIDINO

Amikino de l' malfeliĉuloj.

NOTO. — Ne sendu lotaĵojn sed nur vizitkartojn kun la detala priskribo de la manlaboraĵoj aŭ artlaboraĵoj farotaj al

FRAŬLINO ZABILON D'HER, 33, rue Sala, Lyon.

Eĥoj.

Societo por la ellernado de Nigramara bordregiono. — En Kaŭkazo tiun ĉi jaron estas fondiĝonta Societo por la ellernado de Nigramara bordregiono. Regularo de l' Societo jam estas preparita, kaj unu el ĝiaj paragrafoj proponas, ke fremduloj ankaŭ povas iĝi ĝiaj membroj. Ĉar inter la ĝiaj membroj-fondantoj estas kelke da Esperantistoj, tial tiuj ĉi intencas proponi antaŭ la Direktanta komitato de tiu Societo, ke oni uzadu en siaj internaciaj rilatoj la lingvon Esperanto, kaj ankaŭ, ke la Societo aliĝu al la Delegacio por la enkonduko de Helpanta Lingvo Internacia.

Por pli da detaloj oni sin turnu al S^{ro} A. Prager, kies adreso estas : *Gagry*, *Kaŭkazo*, *Ruslando.*

Krom tio, S^{ro} Prager malfermas de la Nova Jaro, en *Gagry*, publikan Bibliotekon-Legejon. La Biblioteko havos krom la Rusalingvaj libroj, librojn Estalingvajn, ĉar tie en la ĉirkaŭaĵoj loĝas multe da Estoj ; kaj ankaŭ librojn Esperantajn.

***

Studenta Esperantista Centro. — Unuiĝo faras fortecon. Jam antaŭ kelkaj semajnoj Sinjoro Seynaeve kaj mi ekpensis pri unuigo de Esperantistaj Studentoj en kvazaŭa federacio. Eble tiu ĉi demando ne atingas ankoraŭ maturecon. Tamen estus utilege por nia afero, se Esperantistaj Studentoj de l' tuta mondo havus centron, kompreneble en ia Universitato.

Mi opinias ke la Universitato de Dijon estas difinita por ludi tian rolon en nuna tempo ; mi ne antaŭjuĝas pri estonteco.

Oni memoriĝu, ke ĝi estas la unua Universitato alvarbita al Esperanto, kaj ke de ĝi eliris la nuna movado Universitata por Esperanto. Ĉiuj ĝiaj anoj estas Esperantistoj, aŭ favoras Esperanton. Ĉu bezonas paroli tio ĉi la grandajn farojn de ĝia eminenta Profesoro MERAY? Ĉu ankaŭ diri, ke ĝia eminenta Rektoro BOIRAC ĉiutage laboradas kaj klopodas laŭ povo por disvastigo de Esperanto? Kial Esperantistaj Studentoj, kiuj deziras viziti fremdajn Universitatojn, ne kunvenus Dijonon, kiu tiamaniere fariĝus kvazaŭ ilia natura centro ?

Aliparte, de la lasta jaro, l'Universitato de Dijon, imitante aliajn Universitatojn, kreis por fremdaj Studentoj, libertempajn Kursojn pri Franca Lingvo. Dum libertempo (someraj monatoj) ĝi estas do kunvenejo malfermita al ĉiuj Esperantistoj, kiuj trovos en ĝi koran esperantistan akcepton kaj Kurson pri Esperanto tiel same, kiel pri Franca lingvo. Plie tiu Universitato havas ankaŭ dum la cetera tempo tiajn Kursojn apartajn por fremduloj. Sekve ĝi estas malfermita tutjare.

Ĉu tio ne estas vera Esperantista centro ? Mankas nur, ke tio estu konita. Tial mi igas scii ĝin al Esperantistoj.

Ch. LAMBERT, Profesoro ĉe l'Universitato de Dijon.

***

Ni petas ĉiuj amikoj niaj ke ili sendu ĉiujn informojn pri la Esperanta movado al sinjoro M. Seynaeve, 3 rue de l'Avenir, Courtrai, kiam tiuj sciigoj elvenas el Belgujo, kaj rekte al sinjoro Jos. Jamin, 55, rue des Drapiers, Bruxelles, se ili elvenus el fremdaj landoj. La informoj ricevitaj antaŭ la 5^{a} de ia monato estos enlokigitaj en la numero de tiu monato. Specialajn sciigojn pri propagando, kursoj,aliĝoj, enskriboj, k. t. p. oni povas ankaŭ ricevi de tiuj adresoj.

LA REDAKCIO.

Esperantaj Verkoj.

Lernolibroj kaj Literaturo.

Laŭ peto de kelkaj abonantoj, ni enpresos, unu sola fojo, la titolojn de ĉiuj libroj kiuj formas la Esperantan bibliotekon kaj al kiu oni povas sin turni por akiri ilin. — En estonteco, ni enpresos sub tiu ĉi speciala rubriko titolojn de ĉiuj libroj kiuj aperos pri Esperanto.

Notu bone. La montritaj ciferoj estas la kosto ĉe la vendistoj. Oni devas aldoni la sendpago kiam oni deziras ricevi la librojn poŝte.

Tre zorge skribu legeble la adreson kiun vi trovos en komenco de ĉia paragrafo.

Ĉiam peto de sciigoj aŭ informoj estu sendota kun poŝtmarko por respondo.

Kun ĉia mendo oni devas aldoni pagon de la libroj menditaj.

POR LA PROPAGANDO EN BELGUJO.

Ĉe S[ro] Vandersleyen, 31, rue des Patriotes, Bruxelles.

L' Esperanto solution du problème de la Langue Internationale auxiliaire. Propaganda broŝuro eldonita de la Belga Sonorilo.

PREZOJ :	Unu ekzemplero	0.15 fr.	Afrankite.
	10 ekzempleroj	1.00 »	»
	20 »	1.50 »	»
	50 »	3 00 »	»
	100 »	5.00 »	»

Het Esperanto door A.-J. Witteryck. Samaj prezoj

Brochure de propagande du lieutenant Ch. Lemaire, senpaga, sendu nur 0,10 fr. por la poŝtmarko.

BELGAJ PROPAGANDAJ POŜTKARTOJ.

Poŝtkartoj de la Belga Sonorilo,
aĉeteblaj nur ĉe S[ro] A. J. Witteryck, Nieuwe Wandeling, Bruges . . . . . . Unu cento : 1.25 franko.

Poŝtkartoj de la Antverpena Grupo Esperantista,
aĉeteblaj nur ĉe la sekretario, 92, avenue Isabelle, Anverpeno. Dek kartoj : 0,40 fr. ; unu cento : fr. 3.00.

Poŝtkartoj de la Esperantista Lovena Grupo,
kun portreto de D[ro] Zamenhof aĉeteblaj nur ĉe la grupo, 24, Diestschestraat, Leuven (Louvain)
12 kartoj : 0 75 ; 50 kartoj : 3.00 ; unu cento : fr. 5.00.

FRANCAJ PROPAGANDILOJ.

Ĉe **M. C. Gaubert**, Secrétaire du Groupe Espérantiste de Paris, 42, rue du Château-d'eau, Paris (10e).

L'Esperanto, seule vraie solution de la Langue Internationale auxilaire, n° 122 bis.
1 exemplaire, fr. 0,15; — 10 ex., 1 fr.; — 20 ex., fr. 1,80 ; — 50 ex., 4 fr. ; — 100 ex., 7 fr.

Feuilles de propagande : Simples aperçus sur la langue Esperanto.
Jugements, adhésions et faits relatifs à l'Esperanto.
Envois par 10, 50, 100, au taux de fr. 0,01 l'exemplaire; gratuitement aux membres propagateurs de la S. F. p. E.

Enveloppes de propagande (Nouvelle Edition) :
Série A : avec texte au recto et au verso (kun teksto sur ambaŭ flankoj).
Série B : avec texte au recto seulement (kun teksto nur sur la antaŭa flanko).
Prix unique, franco : 7 fr. le mille : — fr. 0,80 le cent ; — fr. 0.50 les 50 exemplaires.
On est prié de toujours bien indiquer dans chaque commande la série que l'on désire.

Cartes postales de propagande, Édition du Groupe de Reims, les 25 fr. 0,75
(Pour plus grandes quantités, s'adresser au Groupe de Reims).
— — — édition Ahlberg, de Stockholm, av. portrait du Dr Zamenhof, la pièce 0 fr. 10
— — édition Hennebert, avec portraits : Dr Zamenhof, W.-H. Trompeter, L. de Beaufront, René Lemaire, Ch. Méray, Carlo Bourlet, la série de 6 0 fr. 90

Insigne International (Modèle Casse), épingle de cravate, broche ou pour boutonnière. 0 fr. 75

LERNOLIBROJ KAJ VORTARETOJ DIVERSLINGVAJ

Nur ĉe M. C. Gaubert, 42, rue du Château d'Eau, Paris (10e).

Internaciaj	72.	L. Zamenhof, Ekzercaro de la lingvo internacia Esperanto	0.75
—	90.	L. de Beaufront kaj aliaj. Traduko de la Ekzercaro	0.50
—	64.	L. Zamenhof. Universala Vortaro	0. »
Anglaj	52.	R. Geoghegan. The universal Language Esperanto (Lernolibro)	0.60
—	184.	G. Henderson. How to read Esperanto (folio-vortareto-gramatiko), 0,20, 10 p[r]	1.25
—	220.	A. Motteau. Serial course of 35 exercises (Lernolibro)	1.50

Bohemaj	135.	CEJKA k. a. Plena lernolibro kaj 2 vortaroj	2. »
Bulgaraj	132.	POPOV & OREŜKOF. Plena manokonduko	2.50
—	134.	— Plena vortaro Esperanta-**Bulgara**	0.30
Estaj	78.	W. WAHER. Esperanto-Esti ŝonastik (Vortaro Esperanto-**Esta**)	0.50
—		J.-T. RAHAMEGI. Lernolibro	0.60
Francaj	3.	D^ro^ ESPERANTO. Langue internationale (Lernolibro)	0.50
—	61.	L. DE BEAUFRONT. Langue internationale Esperanto. Introduction et Manuel	0.15
Germanaj	21.	D^ro^ ESPERANTO. Meza vortaro internacia-**Germana**	0.65
—		Ludwig E.-MEIER. Volständige Methodische Grammatik (Lernolibro	1.90
—		ĈEJKA. Schlüssel zur internationalen Hilfssprache (Vortareto)	0.15
Hungaraj		P. DE LENGYEL k. a. Esperanto nyelvtan ês szotar (Lernolibro	1.60
Italaj	35.	Dr D. MARIGNONI. Esperanto ossia la piu pratica delle lingue internazonali (Lernolibro)	0.65
Polaj	2.	D^ro^ ESPERANTO. Jezyk Miedzynarodowy (Lernolibro)	0.40
—	7.	— Malgranda vortaro	0 08
Portugalaj	110.	D^ro^ COSTA E ALMEIDA. Methodo completo (Lernolibro)	1. »
Rusaj	77.	L. ZAMENHOF. Mejdunarodni jazik Esperanto (Lernolibro kun antaŭ parolo kaj 2 vortaroj	0.65
—	17.	D^ro^ ESPERANTO. Plena vortaro **Rusa**-internacia	2.50
—	16.	N. N. **Rusa** traduko de la dua libro	0.65
—	18.	N. N. **Rusa** traduko de l'Aldono al la dua libro	0.25
Svedaj	24.	G. HENRICLUNDQUIST. D^ro^ Esperanto's internationalet sprak (Lernolibro).	0.50
—	68.	UPSALA ESPERANTO FÖRENING. Svenk esperantik ordbok (Vortaro).	0.85
—	95.	P. NYLEN. — Lärobok i det internationella spraket Esperanto (Lernolibro)	0.65

PROPAGANDAJ BROŜURETOJ.

88.	J. WASNIEVSKI.	(sama)	eldono	**Pola.**	0.05
96.	DR COSTA E ALMEIDA.	—	—	**Portugala**	0.05
98.	R. GEOGHEGAN.	—	—	**Angla**	0.05
145.	I. H. WAHTRIK.	—	—	**Esta**	0.15
	ATANASOF & KANEF.	—	—	**Bulgara**	0.15
	P. AHLBERG.	—	—	**Sveda**	0.35
86.	L. DE BEAUFRONT.	—	—	**Franca**	0.05

169. Th. CART. — A la recherche d'une langue internationale. . . . 0.15
172. Brochure de propagande éditiée par le Groupe Espérantiste Franc-Comtois, contenant *La Tri Gutoj* (en Esperanto et en français). . . . 0.25
165. L. SAINT-LOUP. — L'Esperanto en deux leçons. . . . 0.30
CODORNIU. — Esperanto en dos lecciones. . . . 0.40
170. Brochure de propagande éditée par le *Touring-Club de France*. . . . 0.05
186. P MIEILLE (de Tarbes). — Causerie à l'occasion de la fondation du Groupe de Tarbes. . 0.15
175. AYMONIER. — L'Esperanto, conférence faite à Grenoble. . . . 0.15
E. BOIRAC. — Ŝlosileto kvarlingva (franca, angla, germana, latina). . . . 0.30
107. G. MOCH. — La question de la langue internationale et sa solution par l'Esperanto . . 2.00
L. COUTURAT. — Pour la langue internationale (gratis), port . . . 0.05

LITERATURO

originalaj aŭ tradukitaj verkoj

14. A. GRABOWSKI. — La Neĝa Blovado. Rakonto de Puŝkin . . . 0.40
19. A. GRABOWSKI. — La Gefratoj. Komedio de Gothe . . . 0.40
30. E. DE WAHL. — Princidino Mary, rakonto de Lermontoy, — nur kajero n° 1 eldonita . . 0.65
44. A. GRABOWSKI. — La Nova Jaro, de Boleslas Prus. Janko muzikanto, de H Sienkiewicz . . 0.50
75. DEVJATNIN. — Boris Godunov, dramo de Puŝkin . . . 1.25
76. KOFMAN. — Iliado, poemo de Homero Kantoj I-IV . . . 2. »
79. N. KUŜNIR. — Aŝik-Kerib, rakonto de Lermontov, . . . 0.40
80. LOJKO. — Dio ĉiam veron vidas, rakonto de Lev Tolstoj . . . 0.25
84. N. BOROVKO. — Ŝtona gasto, dramo de puŝkin . . . 0.50
92. A. BURENKOV. — Unua brandfaristo, dramo de Tolstoj. . . . 0.50

(Daŭrigota).

AVIZO. — Tiu ĉi rubriko ni daŭrigos laŭ apero de novaj libroj.
La Esperantistoj de ĉiuj landoj povas peti senpagan enskribon post sendo de ia presita verko. Ili povas ankoraŭ informi nin pri forgesata verko aŭ pri eraro.

La redakcio.

Principaux Manuels en langue française.

en vente aux dépôts de la Maison Hachette & Cie *et chez* Spineux & Cie *à Bruxelles.*

Grammaire et exercices de la langue Internationale Esperanto par L. de Beaufront. — Prix 1.50 frc (port en plus.)
L'Esperanto en 10 leçons par Th. Cart et M. Pagnier. — Prix 0.75 (port en plus.)
Dictionnaire Esperanto-Français par L. de Beaufront. — Prix 1,50 (port en plus)
Vocabulaire Français-Esperanto par Th. Cart, M. Merckens et P. Berthelot. Prix 2.50 (port en plus.)
Thèmes d'application par L. de Beaufront. — Prix 2.00 (port en plus),

Nederlandsche Handboeken.

Bij den schrijver te Hilversum (Holland) — **Volledig Leerboek der opkomende wereldtaal Esperanto**, door Dreves Uitterdijck, Trompschool, Hilversum. — Prijs : fl : 1.50 (3.25 fr.) verzendingskosten daarboven.
Bij den drukker van *La Belga Sonorilo*, Nieuwe Wandeling, 4, Brugge : **Het Esperanto in tien lessen**, aan fr. 0,50.

La « *BELGA SONORILO* » acceptera des annonces qui devront satisfaire aux conditions suivantes :
1° Etre rédigées exclusivement en Esperanto ;
2° Emaner de personnes s'engageant à correspondre en Esperanto ,
3° Les annonces doivent être prises pour une année entière.

1/16 de page annuellement fr. 8.00
1/8 » » » » 15.00

De «BELGA SONORILO» *aanveerdt aankondigingen die aan de volgende voorwaarden moeten voldoen :*
1° Opgesteld zijn uitsluitelijk in Esperanto ;
2° Gegeven zijn door personen die zich verplichten in Esperanto te schrijven ;
3° De aankondigingen moeten genomen worden voor een gansch jaar.

1/16 bladz. jaarlijks fr. 8.00
1/8 » » » 15.00

La Carte Postale Illustrée

LA ILUSTRITA POŜTA KARTO.
UNU NUMERO : 30 CENTIMOJ.
Kosta de la abono : Francujo : *3.00 fr. jare.*
Alilando : *4.00 fr. jare.*
7, rue Pierre-le-Grand, PARIS (VIIIième)

LA REVUE POLYGLOTTE.

REVUO POLIGLOTA POR LERNO KAJ PROPAGANDO DE LA FREMDAJ LINGVOJ

Eliras en la lingvoj franca, angla kaj germana la 5^an^ kaj la 20^an^ de ĉiu monato. — Kosto : jare 5 frankoj.
Sin turni al la Direktoro S° F. HERMANN
25, rue des Charbonniers, BRUXELLES (Nord).

LE PHILOCARTISTE

OFICIALA ORGANO DE LA « CARTOPHILE-CLUB »
Jara abono por ĉiuj landoj : 3 frankoj.
8, rue de la Pépinière, PARIS (VIIIième)

Federacio de la Belgaj Filatelistoj.

Oni Korespondas Esperante.
Pri sciigoj oni sin turnu al la Esperantista Sekretario, S^ro^ J. Coox, Kontisto, en Duffel (Belglando).
Aldonu poŝtmarkon por la respondo.

L'ESPERANTO

Solution du problème de la Langue Internationale auxiliaire.

PROPAGANDA BROŜURO ELDONITA DE LA BELGA SONORILO.

Ni varmege rekomendas tiun broŝuron.
Volu mendi ĝin ĉe S^ro^ L. Vandersleyen, 31, rue des Patriotes, Bruxelles.

PREZOJ :	Unu ekzemplero	0.15 fr.	Afrankite.
	10 ekzempleroj	1.00 »	»
	20 »	1.50 »	»
	50 »	3.00 »	»
	100 »	5.00 »	»

Flandra broŝuro « Het Esperanto » kostas samajn prezojn.

Ĉia mendo estos plenumita tuj post ricevo da mono.
Oni akceptas la Belgajn kaj Francajn poŝtmarkojn por negravaj petoj.

Praktika Revuo de Komercaj Sciencoj.

Redaktita en Franca lingvo sub la direkcio de Sinjoro O. Orban, profesoro de la Universitato de Lieĝo. — Eliras ĉiumonate dum naŭ monatoj, de la 15a de Oktobro ĝis la 1a de Aŭgusto.

Unu numero : 1.00 franko.
JARA ABONO : Belgujo : 5.00 frankoj.
Alilando : 7.50 frankoj.

Sin turni al la Direktoro, 26, rue Basse Wez,
LIEĜO (LIÉGE).

SPINEUX & CIE

FREMDA LIBREJO — FONDITA EN 1833

62, Montagne de la Cour
BRUSELO.

Telefono 3688 — Telefono 3688

Libroj eldonitaj de HACHETTE & CIE

Vendas ĉiujn esperantistajn librojn kaj, ĝenerale, ĉiujn librojn verkitajn en ia lingvo.

KORESPONDANTOJ EN ĈIUJ ALIAJ LANDOJ.

ONI KORESPONDAS ESPERANTE.

LA PERILO DE LA GAZETISTARO.

(L'INTERMÉDIAIRE DE LA PRESSE).

15, rue Ste Gudule, BRUXELLES.

Legas, tradukas, detranĉas ĉiujn ĵurnalojn, gazetojn kaj revuojn de la tuta mondo kaj sendas, el ili, ekstraktojn pri ĉiuj objektoj.

Ĉiu kiu deziras interesadiĝi je ia demando, abonas « l'Intermédiaire de la Presse. »

Prezarojn pri abonoj oni sendas laŭ demando.
Oni korespondas en Esperanto.

Le Cartophile Illustré

MONATA BULTENO DE LA ILUSTRITA POŜTKARTO

ABONPAGOJ : Franclando. 3,50 frankoj jare -- Alilandoj. 4.00 frankoj jare.

7, Rue de Lille, PARIS.

The Cosmopolitan Correspondence Club

— INTERNACIA ORGANISMO —

Organo : « THE GLOBE TROTTER ».

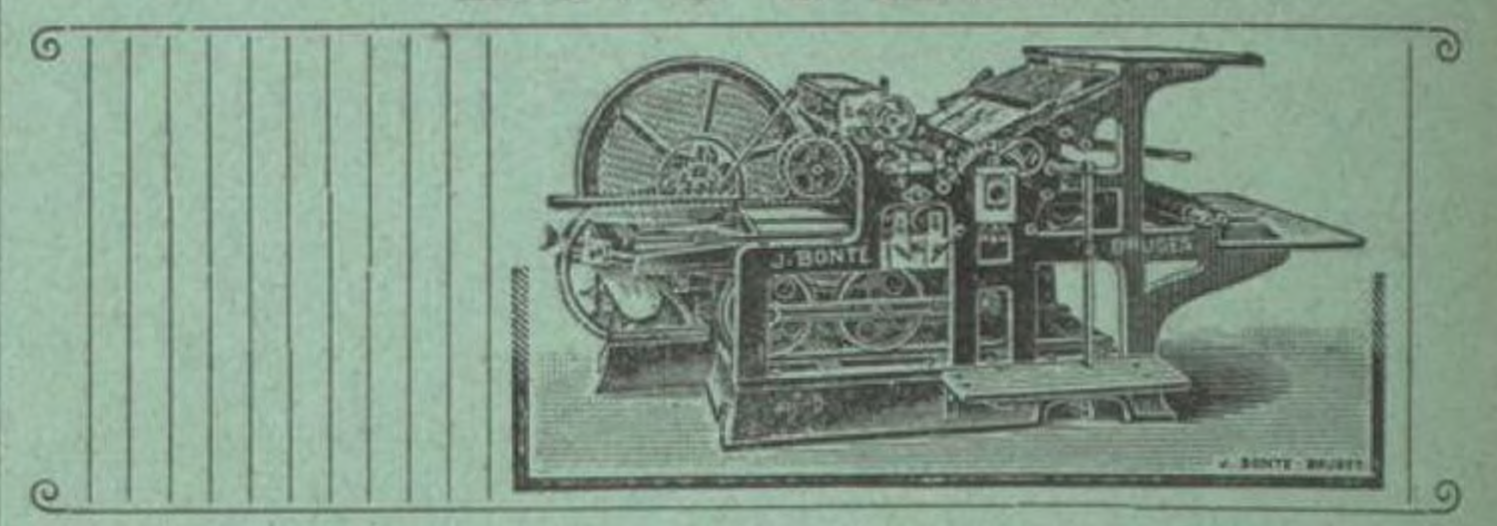
Alvokas membrojn el ĉiuj landoj. — Pri pli detalaj informoj sin turni rekte al « *The Secretary of the C. C. C.* » Milwaukee. Wisconsin. U. S. A.

* KOMERCEJO *

JULES BONTE

RUE DES BOUCHERS, 55

BRUGES.

Tuta aranĝigo de presejoj. — Fabrikado de maŝinoj por presi. — Ĉiuj iaj specoj da literoj kaj duailoj. — Broĉiloj per nikelfadeno, altranĉiloj, premiloj por atlasigi, numerigiloj, inkoj, kliŝajoj, k. t. p.

Post peto, oni sendas, senpage, modelojn kaj prezarojn.

KELKAJ FLOROJ ESPERANTAJ.

Ilustrita Legolibro

DE A.-J. WITTERYCK.

Prezoj por unu numero	En Belgujo : franko : 0,20	En eksterbelgaj landoj : fr. 0,25
Prezoj por kvin numeroj	En Belgujo : franko : 0,75	En eksterbelgaj landoj : fr. 1,00.

Sin turni al A.-J. WITTERYCK, BRUĜO.

« La Belga Sonorilo »

UNUA JARKOLEKTO.

PREZO : Belgujo : 2,50 frankoj.
Alilando : 3,00 frankoj.

Sin turni al Sro M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir,
COURTRAI.

ESPERANTA KOLEKTO DE L. J.

Verkoj zorge elektitaj kaj en plej regula Esperanta stilo.

N-ro 1. **Kurioza Sunhorloĝo,** de S. Poljanskij, kun 4 figuroj kaj 2 kalkul-tabeloj . . . . **0f 50** centim.

N-ro 2. **Esperanta Frazlibro de l' Turisto,** 400 utilaj frazoj en Esperanto kun tradukoj angla, franca, germana, hispana, itala; adresaro de la diverslandaj grupoj kaj societoj Esperantistaj prezaro de lernolibroj, propagandiloj, k. t. p. . **0f 50** centim.
Por membroj de S. I. R. . . . . **0f 35** centim.

N-ro 3. **Esperanta Sintakso** laŭ verkoj de S-ro Doktoro ZAMENHOF kaj aliaj, en Esperanto, de P. Fruictier, ĉefredaktoro de « Lingvo Internacia » . . . . **1,50** fr.

Poŝtmarkoj estas akceptataj nur por 3/4 de ilia valoro.

PARIS, *27, Boulevard Arago.*